

Szerkesztőség kiadó-
osztály és nyomda

Magyarországi St. Sándor
út, (Brazsa-telek)

Szerkesztő:
Károlyi István — 3181

Előfizetők kizárólag I. Disz'tér 2. II. 8.

Szerkesztőség
Károlyi István

Budapest

KELELET

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 350
Félévre — — 460
Negyedévre — — 240
Egy hónapra — — 85
Egy szám ára pályand-
varon és vidéken is 4 lei
Bukarestben — — 5

Csehszlovákiában

Egy hónapra — — 350
Egy szám — — 150

1925 december 12 Szombat

Budapest, 1925. december 12. Szombat

5686. Kiszlev 25

Éles ellentétek Anglia és Franciaország között a leszerelési kérdésben

Páris, december 11. A „Matin“ genfi tudósítója arról értesült, hogy a leszerelést előkészítő bizottságba olyan államokat is meghívták, melyek nem tagjai a Népszövetségnek. Közülük Németországot és Amerikát. Az angol és francia álláspont között szervezeti kérdésekben létrejött a megegyezés, egyes lényeges konkrét kérdésekben azonban eltérés van a két nagyhatalom között. A Matin tudósítója szerint Angliának az a célja, hogy a kontinentális Európa leszereljen s így Anglia megtartsa domináló szerepét. A tudósító ironikusan jegyzi meg, hogy a leszerelés kérdéséből még nagy összeveszés lehet a locarnoi egyezmény nagyobb dicsőségére.

Megegyezés készült Anglia és Törökország között a mossuli kérdésben

London, dec. 11. A Westminster Gazette jelentése szerint Törökország és Anglia között kompromisszumos tárgyalások indultak meg a Mossul-kérdésben. Törökország messzemenő engedményeket ajánlott fel Angliának, amelyeknek révén Angliának nagy szerepe volna a török vasutak és kikötők kiépítésében és az olajmezők feltárástában. A lap véleménye szerint ezen az alapon minden valószínűség szerint létre is jön a megegyezés Törökország és Anglia között.

Ujabb kiütéses-tífusz megbetegedések Nagyváradon

Oradea-Mare-Nagyvárad, december 11. Nagyváradon újabb két kiütéses tífusz megbetegedés történt. A két beteg közül az egyik, Kádás János kisleányi gazdálkodó, a másik egy Szabó József nevű nagyváradfi fiatalember. Rövid idő leforgása alatt ez már a hetedik kiütéses-tífusz megbetegedés Nagyváradon.

Medina a vahabíták kezére került

Jeruzsálem, december 10. Medina december nyolcadikán a felkelő vahabíták kezére került. Ali király repülővel terjesztett rópcédulákon bejelentette, hogy csapatai tovább folytatják a harcot Mekkáért.

A nagy hideg miatt emelkednek a gabonaárak

Budapest, december 11. Valószínűleg a nagy hidegek okozzák, hogy a gabona ára az összes világtörzsdéken napról-napra emelkedik. A budapesti piacon Olaszország részére 6:25—6:35 dolláros alapon kerestek gabonát megvételre. A pesti árak tíz és ötezer koronával emelkedtek. Hasonlóképpen drágult a takarmány is.

Hány ellenforradalmárt végeztetett ki a szovjet?

(Páris, december 11.) Berant, a kiváló francia publicista hazaérkezett Oroszországból és most könyvben számol be tapasztalatairól. Berant szerint a szovjet ellenforradalmi magatartásáért körülbelül annyi embert végeztetett ki, amennyi az orosz világháborúban elesett.

Jugoszláviában kétféle hó borítja a síneket

Bukarest, december 11. Jugoszláviában még mindig erős havazások vannak. Egyes helyeken 2 méteres hó borítja a síneket. Jugoszlávián keresztül nevezetesen a 6—8 óras késéssel érkező nemzetközi vonatok 6—8 óras késéssel érkeztek meg a fővárosba. Az északi pályaudvarról tegnap majdnem minden vonat pontos időben indult el. A Németországból jövő ghica-vodai expressz 170 perces késéssel érkezett Bukarestbe. A konstanzi gyors 140 percet késett.

Avatás ünnepe

Irla Szabó Imre

Nem ismer a történelem népet, amely gazdagabb volna történelmi tragédiáiban, mint a mi népünk. A sötét és fellángoló sorsok ezreit élte át a zsidó nemzet és miért, hogy e sorsok közül éppen a chanukkával kapcsolatos sors horgonyzott bele a zsidó szívembe, miért, hogy éppen ez az esemény kristályosodott ünneppé nemzedékről nemzedékre?

Mi történt?

A maroknyi keleti nép végigküzdött és végigszenvedte az egyiptomi, a babilóniai, az asszír és a perzsa elnyomatást és uralmat, küzdött befelé a romlás és népzűlésztés csirái ellen, kitisztította magából a bomlás csiréit és megtisztulása után újabb küzdelmek elé kellett állania. Nem volt szükében és nem hiányzott soha e néptől a megfrissülés alkalmá. Ha tehát a történelem hullámzásában éppen az Avatás ünnepét választotta a nép örök időkre való emlékül, akkor ebben nyilván mély zsidó szimbólum rejlik.

Történt pedig, hogy a rendes időszámítás előtt százhatvanhat esztendővel görögök törtek a zsidó nép megsemmisítésére. Nem hallahegyek útján, hanem a zsidó lélek megrontásával. Akarták, hogy mint a környező népek, úgy a zsidók is vegyék át a görög ritust, a görög gondolkodást, a görög áldozást, a görög romlottságot. Voltak elpuhultak és „józanok“, voltak megalkuvók és simulékonyak, voltak okoskodók és „mit lehessen tenni“ siránkozók, voltak jó módúak, vagyonukak féltők, voltak hiuk és voltak stréberek. A görögök biztosra vették e friss erővel megáldott kicsi nép áthasonítását, biztosra vették és egyre-másra emeltek oltárt Zeusnak zsidók városában és falvaiban. Kipusztították és ledöntötték Jeruzsálim szentélyét és oda is felállították az életvidámság, a kéj és testiség oltárait.

Az igazak, az önzetlenek, a jók pedig, akiknek ereiben ősi zsidó vér lüktetett, menekülni kényszerültek el, messze a dolgos otthontól, hegyek szikláinak közé, járattal utak mögé, ahol nélkülöz, szenvedő életüket élve, várták a zsidó szabadság hajnalát.

És egy agg kohanita, Modein városában, Matatjahuben Jochánán hozta a megváltást. Antiochus emberei jöttek hozzá, hogy adjon példát az asszimilációra, menjen a piac közepére felállított oltárhoz és áldozzon a görög isteneknek. Az öreg elkeresedetten, fájó szívvel halotta az idegen ajánlatát és dacos megrendüléssel felelt:

— Bárki — mondotta — elpártolhat zsidók Istenétől és átmehet hozzátok, én és ivadékomb soha el nem hagyom őseim hitét!

Ősei hite. Ez magába foglalta a zsidóság minden lelki vonatkozását: a tisztaságot, a józan gondolkodást, a családi élet szentségét, az ideálokban való lángoló hitet. Ezeket pedig a hasnoneiták családja nem áldozta fel sem a hatalom biztató ígéreteiért, sem vagyoniért, sem biztos jövőért, sem méltóságért. És mialatt e párbeszéd közötté és a király megbizottja között lezajlott, egy zsidó hetykén odalépett az oltárra, hogy Zeusnak áldozatot mutasson be. Az ősz Matatjahu arcába vér tolt, odalépett az árulóhoz, lerántotta és megfojtotta.

E bátor cselekedettel kezdetét vette a zsidó felszabadulás. Az öreg embernek e fiatalos cselekedete elszántságot plántált azokba a lelkekbe, amelyekben a mártíromság borongó fájdalommal küzdött a hősiesség lángjával. Akik azelőtt a megadást, a titokban való életet fogadták és hirdették, azoknak lelkében új meglátások

nyíltak. És a sziklák barlangjaiba visszahúzódtak, az egyenesek és tiszták kijöttek a falvakba és mondták Matatjahunak, hogy rendelkezék velük. És a vén kohanita őt fia, Jochanan, Simon, Juda, Jonathan és Eleázár csatasorba vitték a tépettek, a barlangokból elővánszorgók csapatát, vitték őket Antiochus helytartójának, Apolloniusznak világbirodalmi felkészültségű serege elé. Vitte őket és ők zsidók istenével a szívükben, zsidó szentségeként feszítették ki mellüket a görög nyilaknak, elcsék sokan, de akik megmaradtak — megannyi croszlán — mentek előre, előre Juda makkabi zászlója után. Apollonius maga is elesett ebben az első, gyönyörű lendülettel megkezdett nekirohanásban és Juda leoldván az ellenség kardját, további harcokban is ezzel küzdött. Harcosai azonban nem Apollonius kardja után adtak jelzőt neki, hanem „kalapácsnak“ mondták, abban a megerzésben, hogy a kard csak arra való, hogy a végén a kalapács diadalmaskodjék.

Az első győzelem pedig újabb győzelmek forrásává lett. Már amikor Micpában összegyűltek a zsidó hadak, hogy Nikanor és Gorgius ellen vonuljanak fel Jeruzsálim felé, a nép ezrei zarándokoltak fel és felkínálták életüket és vérüket Hasmoneus Judának. Amikor Juda tisztogatni kezdett. „Akinek pedig ellágyult a szíve, — hirdette ki a szentírás szavaival — térjen haza, nehogy elbátortalanítsa a testvére szívét“.

Egyszer és kétszer ismételte meg a figyelmeztetést, de a tömegek nem mozdultak.

— Senkinek semmi baja nem lesz, ismételte nyomatékosan, mindenki, aki a legcsekélyebb félelmet érez, akit egy szikrányi aggodás bánt, az nekünk tesz szolgálatot, ha elhagyja sorainkat.

És a sorok ritkulni kezdtek és a tömegek visszahömpölyögtek. Kiszámu csapat maradt Juda Makkabi körül, számban kevesen voltak ők, de dusak és gazdagok lelkikben, elszántak, félelmet nem ismerők. Ez a kis csapat Nikanor és Gorgias hadserege ellen vonult fel, Gideon boldog merészségével a szívükben. És száhatvanötben a rendes időszámítás előtt, Kiszlev hó 25 én bevonultak Jeruzsálimba és kitisztították a megbecstelenített templomot, az idegen oltároknak pusztulniok kellett a szent helyről és a hősök egy faragatlan kötömböt helyeztek el, amelyet vas még nem érintett. Felavatták a Templomot és lángok gyultak fel. Nyolc estén tartott az Avatás ünnepe és e nyolc napon át csoda történt, mert az egy napra való korsó olajtartalma nyolc napra is elegendő volt.

Juda Makkabinak nem adatott, hogy Apollonius kardját a kalapáccsal fölcserélje. Még harcolnia kellett, még ott volt Akra várában az ellenség, de a szívükbe átszivárgott a kard és kalapács szimbóluma és e szimbólum általakította és visszahozta a zsidó népet önmagához.

Kis, gyöngye lángok gyulnak ez esteken zsidó házakban. Tudjátok-e, amikor lobogásuk közben zsidó dal lendül, hogy a Makkabeusok szent tüzeit látjátok? Az örök népek örök tüze ez és engedjétek, hogy átfűtse zsidó szíveteiket.

Gazdagok vagyunk történelmi tragédiáiban. Sötét és fellángoló sorsok ezreit élte át e nép, de a chanukkával összefüggő sors az, amelynek tanulságai kell, hogy vigyenek bennünket örök utunkon előre. Az önzetlenség és bátorság, a becület és zsidó tisztaság diadala rajzoldik ki chanukka lángjaiban. Az árnyékban pedig meglapul minden, amit pusztulásra kárhoztatott Matatjahu és Juda példája.

ri
ár.

- 140
- 180
- 160
- 200
- 160
- 280
- 300
- 320
- 160
- 150
- 100
- 160
- 132
- 170
- 20
- 528
- 200
- 110
- 460
- 275
- 60
- 60
- 308
- 110
- 200
- 80
- 100
- 90
- 60
- 60
- 110
- 264
- 170
- 80
- 180
- 135
- 80
- 330

magának
írek, nagy
val, ha t
szerzi be.
alkatrész-
A vevők
gyár meg-
ságot a leg-

ÉS
G

bel- és
deposit.
égez.

A névtelen hajó

Sutton Vane-bemutató a kolozsvári Magyar Színházban

A névtelen hajó a címe annak a fantasztikus, bizarr és mégis naiv ötletekkel sűrített angol színműnek, melyet tegnap este mutatott be a kolozsvári Magyar Színház. Sutton Vane a darab szerzője ezt a címet is adhatta volna: Halálhajó. Mert ez a hajó nagy óceánon át az innesső parttól a tulsó partra viszi át utasait, sőtét vízeket nesztelen tova suhanással. Hogy halottak az utasok, a hajó egyetlen személyzetén, a pincéren kívül senki sem tudja — a közönség sem, mely csak a második felvonásban kezd rászemlélni arra, hogy a hajóra került utasokat nem fenyegeti rablókaland, hanem halottak, ők, akik ezen a luksushajón siklanak át a tulsó partra, ahol mennyország vagy pokol vár rájuk, aszerint milyen érdemeket, vagy bűnöket szereztek az innesső parton.

A névtelen hajó már az óceán közepén jár. Az utasok, akiket emlékezőtehetségük cserben hagyott, a dohányzóban vannak és kételkedve hallgatják a részeges Prior felfedezését arról, hogy a hajón csak egyetlen ember van az utasokon kívül, a pincér és se kormány, sem pedig lámpa. Lingley, a londoni képviselő és gyáros, aki régen megérett már az akasztófára, Henry és Anna, az egymásra talált szerelmesek, a rangjára büszke, de lelkilek romlott ezredesné, a hivatását nem egyszerűséggel betöltő pap és végül az egyszerűségében majdnem együgyű öregasszony érzik a Prior meggyőző igazságát, de egyik sem meri bevallani, hogy csapdában vannak, ahová akaratukon kívül kerültek és ahonnan nincsen menekvés. Végül mégis csak belátják, hogy hiába való minden tagadás. A hajó pincére felvilágosítja az utasokat, hogy ez az ut az egyik parttól a másikig öröktől fogva tart. Mindig új és új utasokat visz a hajó és a tulsó parton a vizsgálóbiztos dönti el további sorsukat.

Kiköt a hajó és a vizsgálóbiztos Prior, a züllött, de becsületos fiatal embert a mennyországba küldi, azzal a kikötéssel, hogy le kell szoknia az itálról. Vele megy az öreg anyóka is, akiről kiderül, hogy Prior édesanyja. Lingley, aki nem is angol és akit nem is Lingleynek hívnak, a pokolba kerül, a méltóságos asszony pedig visszakerül az urához, akitől elelőtt menekülni akart, míg Henry és Anna, akik öngyilkosok lettek, középútasok maradnak a hajón, de csak az innesső partig, ahol ismét visszatérnek az életbe — büntetésből.

A darab, amely azon épül fel, hogy minden bűn hasonló büntetéssel nyeri el méltó jutalmát, ezen a naiv cselekményen keresztül élvezet minket ahhoz a jólismert dajkameséhez, amely többek között arról is szól, hogy aki önként dobja el életét önmagától, annak lelke sohasem talál megnyugvást. A szerző az egyes karaktereket nagyszerű készséggel állítja élénk és általánban mestere annak a színpadi atmoszférának a megteremtésében, amely elfeledteti a nézővel a nálunk hatástalan maradót, de az angol közönséget kielégítő naivitásokat.

A Magyar Színház együttese kitűnően játszotta a szokatlanul furcsa darabot. Cselle prior szerepében a tipikusan züllött cinikus és mégis tisztalelkű bohémot játszotta nagyszerű rátermettséggel. Kemény a pap szerepében ismét bebizonyította, hogy a hozzáfűzött remények nem voltak alaptalanok. Forgács a szélhámos Lingley, Mihályfi a sorsában meggyűdött, alázatos pincér, Homokay az öngyilkos szerelmes és Deésy a vizsgálóbiztos szerepében voltak nagyon jók. Lackó Aranka az öregasszonyt alakította a nála megszokott finom kabinetalakítással. Tóth Erzsébet a szerelmes társát féltő, de öngyilkossági szándékában nem egészen őszinte leányt játszotta erőteljes drámai tehetséggel. Baróti Erzsébet elsőrangú finnyáskodó, de testestül lelkestül romlott méltóságos asszony volt. A rendezés ugyancsak jó volt. A bemutatón csak kisszámú közönség volt jelen. —cell

A magyarországi numerusz klauzusz a Népszövetség előtt

A magyar közoktatásügyi miniszter szerint a numerusz klauzusz gazdasági intézkedés és nem irányul a magyar zsidóság ellen

(Genf, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Népszövetség tanácsának tegnapi ülésén gróf Klebelsberg Kunó, magyar közoktatásügyi miniszter, a magyar numerusz klauzusz kérdésével kapcsolatban kijelentette, hogy a numerusz klauzusz Magyarországon csak átmeneti intézkedésnek kell tekinteni, amely az intellektuális pályák túltengését akarja megakadályozni.

Mello Franco, brazilai delegátus, a Népszövetség mai ülésén indítványozni fogja, hogy a tanács kérje fel a hágai nemzetközi törvény székét, adjon szakvéleményt arról, vajjon a magyar numerusz klauzusz nem-e ellenkezik a békeszerződés határozataival, tekintettel arra,

hogy a magyar kormány a törvényt csak átmeneti jellegűnek kívánja tekinteni.

Genf, dec. 11. Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter Genfben nyilatkozott az „Est” munkatársának a numerusz klauzusz kérdéséről. A miniszter kijelentette, hogy a Népszövetség előtt kifejtette, miszerint a numerusz klauzusz nem olyan intézkedés, mely a magyarországi zsidóság ellen irányul s azonnal meg fogják szüntetni, mielőtt Magyarország gazdasági helyzete ezt megengedi. Klebelsberg szerint a Népszövetség tanácsa a legnagyobb jóakaratú fogadva nyilatkozatait és a kérdésben végleges határozatát pénteken, nyilvános ülésen hozza meg.

Kolozsvári táblabírák fogják felülvizsgálni az erdélyi hadikárokat

(Bucuresti-Bukarest, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hadikártalanítási bizottság tegnapi ülésén foglalkoztak az Erdélybe kiküldött bizottság jelentésével a hadikárok kérvényeinek felülvizsgálásával kapcsolatban. Megállapították, hogy első fokon rendkívül szigorúan bírálták el a kérvényeket és ezért azok újbóli megvizsgálását határozták el. Valószínű, hogy az átvizsgálással, illetve véleményezéssel a kolozsvári királyi tábla bíráiból összeállított bizottságot fognak megbízni.

Külföldi tanukat idéznek meg a Steiger-pörben

Ukrán politikusok Steiger ártatlansága mellett

(Lemberg, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi napok szenzációja a Steiger-pörben dr. Bacinszky híres ukrán politikus kihallgatása volt, aki közölte, hogy a merénylet elkövetése után néhány nappal találkozott egy ismert ukrán vezetőpolitikussal, aki állandóan külföldön tartózkodik és aki csak időről-időre jön Lembergbe. Ez a politikus elmondta neki, hogy a merényletet az ukrán katonai titkos szervezet egyik tagja követte el. Elmondta továbbá, hogy a merénylet egy ukrán diák, aki el volt szánva arra, hogy vagy ott a helyszínén meglinecelik, vagy pedig halálraítélik. A fiú azonban megmenekült. Menekülését különösen annak köszönhetette, hogy miután a bombát odadobta a kocsira felé, hirtelen, mintha a lába gyökeret vert volna, megállt és nem futott el, mint a többiek a helyszínéről.

A tanu közölte még, hogy becsületszavával

fogadta, hogy erről a dologról senkinek nem szól. Ma sem akarja továbbadni informátorának nevét és mindössze egyik barátjának, Rawicznek szolt róla. A hadbírósgyi tárgyalás alkalmával Rawicz megkérte őt, hogy jelenjen meg és tanuskodjék Steiger ártatlansága mellett, dr. Bacinszky azonban nem tudta hallgatási kötelezettségét megszegni.

A tárgyalás további során megállapítást nyert, hogy az a Róth nevezetű bécsi ember, akit az ügyész Steiger barátjaként tüntetett fel és aki állítólag kommunista propagandával foglalkozott, soha nem ismerte Steigert, de kommunista agitátor sem volt, hanem állítólag a fehér terror idején a magyar kormány agent provokátörje. A védelem ajánlotta Róth feleségének beidézését. A bíróság egyelőre néhány napra elnapolta a tárgyalást, hogy a külföldi tanuknak alkalmuk legyen a Lembergbe való eljöveteleire.

A medgyesi zománcédenygyár 22 millió vámbírsági póré

A kolozsvári Tábla tárgyalja végső fokón a szenzációs ügyet

(Cluj-Kolozsvár, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Három évvel ezelőtt, amikor az idegen tőke még nagy érdeklődéssel keresett elhelyezkedési lehetőséget Romániában, az osztrák és lengyel pénzeszoportok érdekltségében működő bécsi Westen cég nagyarányú, modern zománcédenygyárat létesített a fejlődő iparu Szászmedgyesén. Az új vállalat, miután részvényesinek felét román állampolgárok részére engedte át, az iparpártolási törvény értelmében csakhamar megkapta mindazokat a kedvezményeket, amelyeket az összes belföldi nagyipari cégek élveznek. Megkapta a CFR-szállításokra vonatkozó negyvenöt százalékos fuvardíjkedvezményt, azonkívül pedig azt a törvényes kedvezményt is, hogy a behozott nyersanyag, valamint az exportált készáru után járó vámilletéket nem kell minden egyes tételnél előre lefizetnie, hanem az állara bizonyos időre hitellezte neki ezeket a díjakat.

Ebből a vámhitelezésből keletkezett aztán a legutóbbi évek egyik legszenzációsabb póré. Az történt ugyanis, hogy a gyár egyik vezető-tisztviselője terjedelmes feljelentést tett a vámfelügyelőségnek, amelyben azzal vádolja a gyár igazgatóságát, hogy hamis bevallásokat tett és ezen az uton többmillió lejrel károsította meg az államot. A feljelentés szerint a gyár más kategória alatt jelentett be olyan szállítmányokat, amelyek lényegesen magasabb illeték alá esnek. A vámhitelezés vizsgálatának

eredményeképpen a pénzügyminisztérium az iparpártolási kedvezmények megvonásán kívül négymillió lej elmaradt vámilleték és 18 millió lej vámbírság megfizetésére kötelezte a gyárat.

A medgyesi zománcédenygyár természetesen megfelelőbbre az ítéletet. Felbevezésében magábanosszu művének minősítette a feljelentést, amelynek adatait a vizsgálat nem is igazolta be. A gyár felelbevése még tavaly került a kolozsvári törvényezék elé, mely a feljelentés adatait meg sem vizsgálta, hanem alaki hibák miatt megváltoztatta a pénzügyminisztérium ítéletét és a vámhitelezés kérését elutasította. A kincstár felfolyamodása révén a szenzációs pör ma került végső fokón való tárgyalásra a kolozsvári ítélőtáblához. A tárgyalótermet zsűfoglalásig töltötték meg az érdeklődők, a kolozsvári közgazdasági és jogászélet reprezentánsai. A zománcédenygyár, illetve a Westen cég képviselőjében Bukarest őt legkiválóbb büntető-jogász jelent meg, míg a kincstárt Radulescu Stefan bukaresti ügyvéd, dr. Ládai István miniszteri tanácsos és Xantopol Constantin kolozsvári ügyvéd képviselik.

A mai tárgyaláson a szokásos formalitások után a per anyagát ismertették kimerítően. A tárgyalást a tábla Manescu-tanácsa vezeti, melynek tagjai Dumitriu, Filipescu, Radulescu és Savu táblabírák. Valószínű, hogy a tárgyalás, amelynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekintenek, legalább egy hétig fog tartani.

A le

(Páris, december 11.) Jelentette más sajlásban elfogták a számla gyanúsítottak számára kémkedett fölkészültségéről. Eljén, Marthe Moreu Fisher volt lengyel angol állampolgárol valamennyien az tartoznak.

A modell a

A párisi rendőr hogy Wist maga n sekbe. Inkább szé nő volt az, aki tud natkozásáról. More binovitz neuillesi k hány hónap előtt a állásából, hogy a modellt üljön. Ez dett meg egy R. n gen hatalom kémsz akkor fogta le a jött a Rivieráról. lott és elmondotta, kétszáz frankot f őszem készkiadásit tozott a francia l számáról, a szolgál léseket adni. Első ahol ismeretséget k és ezek utján kim ottani repülőandá gény és tisztí állon az összes legutóbb tartalma. Innen Sa mostanában építik Tartozott e repülő szerezni. Ezt a fel ban csak részben volt vele megelégt lett más alaposab Bordeauxba, ahol szerzett alapos in szonyrak végleges A francia repülő repülőrajok össze kikötők helyét hajózási utakat és ben, mint mozgós távirók helyét, fe beosztását.

Pontos

R. ur, akitől gedett meg egysz kákkal, hanem k kat is mellékelje ket is beszerzte hasza magát, a Ugyanott rejtette közé egy lapos t amire szüksége v hogy Wistet, a ták, mindezeket kat megsemmisít

E valiomás n indult meg és e említett katonati Fisher valam szolgált, utóbb s üzletben volt al gőnyök és appa az üzletnek a ve ban mérnöknek azonban aktív t nek éspedig a hoz beosztott tis végezte az üzlet kémkedésekbe. sda a megbizai járandóságot.

A letartózat kedtek volna és Moreuil nem Leather és Phil az angol hadser ban állanak.

Az ügy azo

A parisi angol kémkedési botrány újabb részletei

A letartóztatott kémek büntérsai megszöktek Párisból

(Páris, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette már az Uj Kelet, hogy Versaillesben elfogták Wist tengerésziszteletet, akit azzal gyanúsítottak, hogy egy idegen hatalom számára kémkedett a francia katonai repülő-raj fölkészültségéről. Elfogták azóta Wist barátján, Marthe Moreuil-on kívül Leather angol, Fisher volt lengyel, naturalizált angol és Philip angol állampolgárokat is. A letartóztatottak valamennyien az angol hadsereg kötelékébe tartoznak.

A modell a francia repülőszetek között

A párisi rendőrség meg van róla győződve, hogy Wist maga nincs beavatva a kémkedésbe. Inkább szélhámossáknak tekinthető és a nő volt az, aki tudott a kémkedés minden vonatkozásáról. Moreuil Márta egyideig dr. Rabinovitz neuillesi klinikáján ápolónő volt. Néhány hónap előtt azonban elávozott ebből az állásából, hogy a Montparnass egy festőjénél modellt üljön. Ezekben a körökben ismerkedett meg egy R. nevű férfival, aki egy idegen hatalom kémiszolgálatában állott. Moreuil akkor fogta le a rendőrség, amikor visszajött a Rivieráról. A modell azonnal vallott és elmondta, hogy az idegen ur ezerkétszáz frankot folyósított neki havonta és összes készpénzét is fizette. Ezért a nő tartozott a francia léghajózási, a repülőgépek számáról, a szolgálati beosztásról pontos értesüléseket adni. Első útja Strassburgba vezetett, ahol ismeretséget kötött fiatal repülőszetekkel és ezek útján kimerítő értesüléseket szerzett az ottani repülőparancsnok minden felszereléséről, lényeg és tisztai állományáról és tudomására jutott az összes legutóbb kiadott titkos rendeletek tartalma. Innen Saint Nazairebe küldték, ahol mostanában építik a katonai vízi repülőket. Tartozott a repülőgépek pontos terveit megszerzeni. Ezt a feladatát is megoldotta. Azonban csak részben, úgy, hogy megbízója nem volt vele megelégedve. Ezt ellensúlyozni kellett más alaposabb információkkal, így került Bordeauxba, ahol a katonai benzinaraktérról szerzett alapos információkat. Moreuil kisaszszonyának végleges feladata volt megtudni: 1. A francia repülőgépek pontos számát. 2. A repülőrajok összetételét. 3. A repülőszerek és kikötők helyét és nagyságát. 4. A vasúti és hajózási utakat és összeköttetéseket úgy békében, mint mozgósítás esetén és 5. A szikratávirók helyét, felszerelését és a szolgálattevők beosztását.

Pontos jelentések fényképmelléklettel

R. ur. akitől a megbízást kapta, nem elégedett meg egyszerű jelentésekkel és statisztikákkal, hanem követelte tőle, hogy *fotografákat is mellékeljen jelentéséhez.* A modell ezeket is beszerezte és nehogy könnyen elárulhassa magát, a képeket köpenybe varrta. Ugyanott rejtette el, a belés és a felsőszövet közé egy lapos üvegbe azt a kémiai tintát, amire szüksége volt. Amikor azonban olvasta, hogy Wistet, a barátját Párisban letartóztatták, mindezeket a kompromittáló bizonyítékokat megsemmisítette.

E valószínű nyomán széleskörű nyomozás indult meg és ennek során kiderült a három említett katonatiszt bűnössége.

Fisher valamikor a lengyel hadseregben szolgált, utóbb azonban egy olyan párisi angol üzletben volt alkalmazva, ahol drótműkötői stúdiók és apparátusai voltak raktáron. Ennek az üzletnek a vezetője Henry Leather, Párisban mérnöknek vallotta magát, a valóságban azonban *aktív tagja volt az angol hadseregnek és pedig a vezérkar információ osztályához beosztott tiszt.* Philips, aki a könyvelést végezte az üzletben, szintén be volt avatva a kémkedésekbe. Ő volt az, aki a kémnének adta a megbízást és ő fizette a megállapított járandóságot.

A letartóztatott férfiak tagadják, hogy kémkedtek volna és azt mondják, hogy Marthe Moreuil nem egyéb hazudozó hisztérikáni. Leather és Philip azonban beismerték, hogy az angol hadsereg kémosztályának szolgálatában állnak.

Az ügy azonban mind nagyobb hullámo-

kat ver fel, mert a bar tulajdonosa, amelyben a három angol megjelenni szokott, vallotta, hogy ezek egy másik nagyhatalom állampolgárával is találkoztak itt, aki amióta az országban a kémkedésről szóló hírek megjelentek, a barból kimaradt. Azt hiszik, hogy a kémkedést nemcsak Anglia érdekében folytatták. A párisi titkos rendőrség igazgatója, Chiappe fel van háborodva a sajtó ellen, mert lehetővé tette sok olyan egyén számára Páris elhagyását, vagy kompromittáló iratok elpusztítását, aminek megtalálása esetén a rendőrség egész

tízta képet nyert volna a kémkedési ügyről. Moreuil Mártháról megállapították, hogy egy becsületes, takarékos tisztviselőnek a leánya, de már 15 éves korában olyan exaltált volt, hogy a szülők kénytelenek voltak őt elküldeni hazuról. Sehhol sokáig nem maradt. Sokat hazudott és legutóbb azt írta haza, hogy eljegyezte magát egy angol lorddal. E lord alatt Fischer kémet értette. Hogy hozzájusson a repülőkhöz, ő maga is megtanulta ezt a mesterséget, nagyon jól vezette a repülőgépeket és tudott bánni az ejtóernyővel. Nagy bátorsága miatt valóságos tekintély volt a fiatal tisztek előtt. Egy alkalommal Nantesben bámulatos produkciókat végzett az ejtóernyővel, úgy hogy a tisztikar el volt tőle ragadtatva és tiszteletére oszonnát adott, amelyen a kémné elnőkölt.

Heber és jiddis is lehet a zsidó iskolák tannyelve

Anghelcsu újabb engedményei a magánoktatási javaslatban

(Bucuresti-Bukarest, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette már az Uj Kelet, hogy ama tárgyalások során, amelyeket az egyes országrészek zsidó delegátusai folytatnak Anghelcsu miniszterrel, a közoktatásügyi miniszter elismerte a zsidó iskoláknak azt a jogát, hogy a heber nyelvet válasszák előadási nyelvvül.

A további tárgyalások során a zsidó delegátusoknak sikerült ebben a pontban teljesen precíz megállapodást kötniök. Anghelcsu miniszter kötelező ígéretet tett, hogy a törvényjavaslat erre vonatkozó szakaszát odamódosítja, hogy a zsidó iskolák szabadon választhatják a hebert, vagy jiddist oktatási nyelvvül.

A zsidó iskolák oktatási nyelvéről szóló paragrafus a így fog hangzani: A zsidó iskolák fenntartó egyesületek szabadon választhatják oktatási nyelvvül a román nyelvet, vagy az ő nemzeti nyelvvüket.

Anghelcsu miniszter újabb módosításokat helyezett kilátásba a közoktatásügyi törvényül. Így a harmadik szakasz első bekezdését a következő képen hajlandó módosítani:

Háromféle nyilvános iskola lehet: 1. Állami iskolák, melyeket az állam állít fel és tart is fenn (Scolare publice create si susinute de stat). 2. Egyházak által felállítottak, melyeket az egyházak tartanak fenn (Construit si intretinut de comunitati) és 3-szor magánosok által felállított és fenntartott iskolák (Creat de fonduri patriulare).

Bevezetik a regáti magánjogot Erdélybe

A semmitőszék bíralat tárgyává teheti az alkotmány egyes pontjait is. Készül a törvényjavaslat a sziguranca, rendőrség és csendőrség átszervezéséről

(Bucuresti-Bukarest, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Madgearu napirend előtt felszólítja Tancred Constantinescut, hogy az összes dossziékat adja át neki a kommercializált vállalatokról. Lupu kisajátítási visszaéléseket tesz szóvá. Egyéb kisebb felszólalások után áttérnek a kisajátítási vitára.

A szenátus ülésén Marzescu javaslatot terjeszt be a regátban érvényes magánjognak Erdélyre és a csatolt területekre való kiterjesztésére.

Stefan Pop liberális parlamenti iniciatívából javaslatot tesz több városi telek kisajátítására iskolák részére.

Letartóztatások várhatók

a Costa-Foru elleni merénylet ügyében

Bukarestben újabb diákvargások voltak

(Cluj-Kolozsvár, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az a méltatlan támadás, amely Costa-Foru-t érte néhány fiatalember részéről a kolozsvári pályaudvaron, óriási megdöbbenést váltott ki egy román, mint kisebbbbségi körökben. A kiváló humanista és publicista olyan szellemi kiválósága az új Romániának, akivel szemben a legnagyobb tisztelettel tartoznak azok is, akik nincsenek vele egyazon politikai nézeten. Különbben is egy 72 éves, szeliden mosolygó öreg ur, akitől minden erőszakos gondolat is távol áll, ugyennyira, hogy védekezésére sem gondolt, amikor az óriási tulakulytan lévő csoport rátámadt. A vasúti étterem vendégei megdöbbenéssel néztek és nem tudták megérteni hogy ezt a védtelen, békés öreg embert miért inzultálják azok, akiknek jobb jövőjéért és a művelt Nyugat szellemében való neveléséért éppen Costa-Foru dolgozott talán a leg többet.

A rendőrség még tegnap este széleskörű nyomozást vezetett be annak megállapítására, hogy kik és miért támadták meg Costa-Foru-t. A vizsgálat még nem fejeződött be, mégis a felmerült gyanúkok alapján az egyik támadót letartóztatták és átadták a hadiörösznek. Ma, vagy holnap újabb letartóztatások várhatók. Jellemző, hogy Costa-Foru menüjére nem tartott inzultustól, amikor hívei

Végül a vizsgadíjak ügyében hajlandó bevenni azt, hogy a felekezeti iskolák tanulói nem kell külön vizsgadíjakat fizessenek a vizsgákért.

Eukarest, december 11. Hans Ottó Róth, a szécsők képviselője tegnap Bratianu Jonellel tanácskozott a magánoktatás javaslatáról.

A kamara ma éjjeli ülésén egybőként Hans Otto Róth fog felszólalni és be fogja jelenteni azokat a módosításokat, melyeket eddig elért és azokat a pontokat is, melyeket Anghelcsu visszautasított.

Marzescu kéri a szenátust ezután éjjel is tartson ülést, mert a már beterjesztett törvényeknek január 1-én kell érvénybe lépniök és így fokozottabb aktivitásra van szükség.

Áttérnek a napirendre és a legfőbb semmitőszék reorganizálásáról szóló javaslatot tárgyalják, amelyet a szenátus általánosságban elfogad. Megkezdik a szakaszonkénti tárgyalást is és eljutnak a 39 ik szakaszig. A 17-ik szakasznál olyan módosítást fogadnak el, amely szerint a semmitőszéknek jogában van bíralat tárgyává tenni az alkotmány egyes tételeit is.

Tatareacu bejelenti, hogy a jövő héten elkészíti javaslatát a csendőrség, rendőrség és sziguranca átszervezéséről.

azt tanácsolták neki, hogy vegye igénybe a hatóságok védelmét, hallani sem akart erről, miat ahogy a támadás után törött karral és vérző fejjel is tiltakozott, hogy támadói ellen eljárást indítsanak.

Bukarest, dec. 11. Bukarestben, minden rendszabály ellenére, ma újabb diákvargások voltak. Az antiszemita mozgalom harmadik évfordulója alkalmából az egyetemi tanács tudvalevőleg tegnap egy határozott, hogy az előadásokat 14 ikéig felfüggeszti, de a többi főiskolák igazgatóságai nem hoztak ilyen határozatot. A művészeti főiskola tanulói ma tehát rendszeresen megjelentek az előadásokon. Fél tíz óra tájban a diákok egy csoportja jelent meg az iskolában és arra kérte a főiskola hallgatóit, hogy azonnal hagyják el az épületet és legyenek szolidárisak az egyetemi hallgatókkal. A növendékek kijelentették, hogy ők nem avatkoznak bele az egyetemi hallgatók akcióiba, nem politizálnak és nincs miért atbahagyják az előadásokat. Miután újabb felszólításra sem voltak hajlandók az előadásokat otthagyni, az egyetemi hallgatók nekikrohantak és össze vissza verték őket. Közben az összes felszerelések, a főiskola berendezése és a munkaeszközök összetörték. Amikor a hatóságok közegek kértek, a kedélyek lecsillapultak. Több diák súlyosan megsebesült.

Páris érsekpüspöke elítéli az antiszemita mozgalmakat

A vallás szeretetre tanít, nem gyűlöletre

(Páris, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia főváros egyik magasabb alakja, monseigneur Louis Dubois, Páris érsekpüspöke, egyike azoknak az egyházfejelmeknek, akik a vallásban elmélyült filozófiát látnak. Nagytudású és mély intelligenciájú férfi, aki alaposan ismeri a legmodernebb szellemi mozgalmakat. Az egyetlen papi ember, aki ebben a városban, ahol az egyház a szabadgondolkodással már két évszázad óta áll harcban, meg tudta tartani osztatlan népszerűségét. Olyan körökben, ahol a klérust támadják, Louis Dubois époly nagy tekintélynek örvend, mint vallásos hívei között.

Az érsek egy újságíróval folytatott beszélgetésében érintette az antiszemitizmus kérdését is és erről a következőképpen nyilatkozott:

— A fajvédelem örve alatt folytatott antiszemitizmust a francia nép nem ismeri. Talán nem is véletlen, hogy a mi nyelvünk nem rendelkezik megfelelő szóval, amely ezt az utóbbi évtizedekben felbukkant fogalmat fedje. A háború vége óta Franciaországban ismételt kísérletek történtek arra, hogy az ugynevezett faji harcok számára hangulatot csináljanak. Akik azonban erre vállalkoztak, sem Párisban, sem a vidéken nem találtak megfelelő talajra és bizony a lakosság túlnyomó többségének egészséges ítélőképességén megfeneklettek. Elhibázottnak és megbukottnak kell tekinteni azt az igyekezetet, hogy az antiszemitizmus faj-

méletiségének tudományos alapot szerezzenek. Az antiszemitizmusnak gazdasági alapjai vannak és ezeket nem lehet átfesteni faji motívumokkal. Nem szabad gyűlölködést szítani azon a jogon, hogy a lakosság bizonyos rétege testi és szellemi konstitúciója különbözik a franciától.

A hívő katolikus fajelmélete nem lehet más, mint az evangélium álláspontja. Ez pedig az, hogy az egész emberiség egyetlen nagy család, mi pedig tekintet nélkül arra, hogy milyen fajtól származunk és milyen hitvallást teszünk, egyetlen jóságos atyának vagyunk a gyermekei, aki szeretni parancsol, nem pedig gyűlölni. Az igaz vallásosságtól a máshitűek gyűlölködése nem hozható összhangba. Ezt a gondolatot egyébként Rómában a szentatyja is ismételtén kifejezésre hozta. A vallás sohasem lehet elválasztó fal ember és ember, nép és nép között, éppen ellenkezőleg, a vallás az a metafizikai kötelék, amely az emberek millióit a béke jegyében egyesíti. Aki a kereszténységet harci riadóként magyarázza, az nem fogta fel a vallás értelmét, visszaél a religióval és nem cselekszik istennek tetsző dolgot.

Az érsek ezután a világbókról is megemlékezett és kijelentette, hogy a katolikus klérus történeti misziót végez, amikor a világ pacifikálásán közreműködik. A papság feladata, hogy a francia nép lelkétől kitépje a németek elleni gyűlöletet.

Magyarország végleg likvidálja a kommunista bűncselekmények miatti büntetéseket

(Budapest, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar kommunben elkövetett bűncselekmények miatt az utóbbi hetekig a különböző fegyházokban kétszáz elítélt töltötte büntetését. Ebből a kétszáz elítéltből az utóbbi hetekben százhuszat részben kegyelmi eljárással, részben feltételes szabadság címén szabadlábra helyezett az igazságügyminiszter. A visszamaradt nyolcvan kommunista elítélt közül — mint beavatott forrásból jelentik — karácsonyra ismét huszonégyet helyeznek szabadlábra. A még visszamaradó foglyok büntetése tíz évnél magasabb időre terjed.

Bratianu antiszemita blokkal akarja ellensúlyozni az ellenzéki blokkot?

A „Cuvantul“ szerint Goga Octavian kapott megbízást, hogy Cuzákkal tárgyaljon

Cluj-Kolozsvár, december 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Lapunk más helyén közöljük Bujor Pál parasztpárti vezérnek azt a kijelentését, hogy a parasztpárt és a nemzeti párt között jóformán már évek óta tartó koalíciós tárgyalások sikerrel befejeződtek. Ehhez hasonló komünnikék már számtalanszor jelentek meg hol az egyik, hol a másik tárgyalófél részéről, különösen olyankor, amikor az „Universul“ és a kormány felhivatalosa, a „Viitorul“ ügyes, bár nem egészen tisztességes kulisszámögötti sakkhuzásokkal mindig az utolsó pillanatban megakadályozták a leghatalmasabb két ellenzéki párt fuzióját. A kormány részéről most is történtek kísérletek a megegyezés meghúzására, és az utóbbi napokban komolyan korpoltáltak nemcsak liberális körökben azt a hírt, hogy a parasztpárt és a nemzeti párt közötti tárgyalások végre-gelesen megszakadtak.

Ezzel kapcsolatban a „Cuvantul“, amely kétségtelenül a legjobban informált lapja ma a fővárosnak, érdekes cikkben foglalkozik azzal, hogy a kormány milyen előkészületeket tett arra az esetre, ha az ellenzéki koalíció mégis létrejönne. Az idézett lap többek között a következőket írja: „Bratianu Jonel széleskörű intrikáló hadjárata, amelyet a nemzeti párt és a parasztpárt koalíciójának megakadályozására indított, amint azt a koalíció ellenfelei is elismerik, minden jelentősebb eredmény nélkül maradt. Éppen ezért a miniszterelnök szükségesnek találta, hogy új fegyvert kovácsoljon a szövetségzett ellenzéki pártok ellen, olyan fegyvert, amelyről reméli, hogy a liberális párt hasznot fog huzni belőlük az eljövendő általános választásokon, akár ő maga, vagy ha más kormány is vezetné le azokat. Bratianu Jonel ennek érdekében ismét az ő emberéhez, Goga Octavianhoz fordult, aki titkos ügynöke a liberálisok kulisszámögötti manipulációnak. Goga Octavian, akinek Cuzza professzorhoz való kötődései közismertek és aki már szá-

talanszor kísérelte meg az antiszemita mozgalmak kiaknázását az Averescu tábornok vezetése alatt álló néppárt érdekében, de eredménytelenül, azt a megbízást kapta, hogy vegye fel újra az érintkezést a Keresztény Nemzetvédelmi Liga vezetőségével és bírja rá, hogy lépjen politikai szövetségre a nemzeti párt és a parasztpárt ellen, arra az eshetőségre, ha a politikai események úgy alakulnának, hogy a két párt egymás mellett haladva vegye kezébe a kormányt.“

Ehhez az információhoz a „Cuvantul“ még a következőket fűzi hozzá: „Határozottan állíthatjuk, bármilyen diszkrétan tagadják is kormánykörökben, mert Goga baráti körben maga is hangoztatja az eszme terjesztése érdekében, hogy kölcsönös segítség alapján való megegyezésről van szó. Eszerint a Keresztény Nemzetvédelmi Liga közreműködik agitátoraival a választásoknál a liberális párt érdekében, mely viszont a saját listáival, egyes vármegyékben pedig önálló listák révén és pénzbeli támogatásokkal is biztosítani fogja, hogy a Cuzaféle antiszemita-mozgalom vezetői bejussanak a kamarába. Ezzel a megállapodással, — fejezi be cikkét a „Cuvantul“ — amelyet Goga biztosra ígért megvalósítani, a kormány azt reméli, hogy olyan igazított atmoszférát terem az országban, amely a koalíció felbomlására kell vezessen és ha kormányra jutnának, a koalíciós pártok hamar lejártnak magukat.“

— A nagy hideg a német partokra űzi a sarkvidék főkait és rozmárait. Berlinből jelentik: Az Európa északi vidékein uralkodó rendkívüli nagy hideg miatt Németországnak schleswig-holsteini partjain nagy csapatokban jelentek meg a főkait és rozmárok, amelyek még a kieli kikötőig is elusztak és több helyen kísérletet tettek, hogy partra jussanak.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti népszavazás naplóját
Szerkesztik: Glaszkalay János és dr. Marton Ernő
Főszerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 860 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a leírás megjelölésével engedélyezhetjük.

A mai naptár

Szombat

5686. Kiszlev 26.
Szidra: Vajésöv
Ujhald kihirdetés
Chanukka
gyertyagyújtás
1925. dec. 12.

Uram, figyelj!

Itt vagyok Uram megint előttem
százmásasuly szívemen a fájás
s mint nagybeteg testét a láz hervasztja,
ugy perzseli számát a beteg kívánás.

Hát itt vagyok Uram!

Nézz meg lihegő nyárban,
vad kedvek szállaga rikattja a szemem
ugy lengnek hozzám messze üzenések
csak lengnek és jaj, sír már a szemem.

Ugy este néha, látod jó Uram
reszkető számrá felfakad a csók
s miért, hogy itt oly árva a setét
s agyamra hálót sző a szürke pók.

S a csillogás a pókháló alatt!
mint szivárvány, amely meghalni készül
a gondolás vonatra, vagy hajóra
s mindez együtt mi életté egészül.

Most hull a buzafej s ligetekben a rózsa
ezer hosszánna nagyságod aprózza
hajrázva körül táncolják a földet.
Figyeled Uram?
az én hangom mégsem vidám.

nézd itt vagyok megint előttem,

Rúth Klára

— Februárban tartják meg a kisantant elhalasztott konferenciáját. Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium hivatalosan közli, hogy azok a hírek, miszerint a kisantant államai és a szovjetkormány között tárgyalások folynak a diplomáciai összeköttetés felvételére, nem felelnek meg a valóságnak. A kisantant álláspontra ebben a kérdésben változatlanul a régi, vagyis minden állam független és egy cselekszik Oroszországgal szemben ahogyan érdekei megkívánják. Az a körülmény, hogy a nagyantant tagjainak álláspontja a szovjetkormány elismerése kérdésében megváltozott, még nem jelenti azt, hogy ugyanezt fogja tenni a kisantant is. A kisantantkonferencia elhalasztása ettől a kérdéstől teljesen függetlenül történt. A legközelebbi konferenciát feltétlenül megtartják február tizenötödike előtt.

— Csicserin orosz külügyi népbiztos Franciaországban. Párisból jelentik: Rakovszky tegnap kihallgatáson volt Doumergue francia köztársasági elnöknel és átnyújtotta akkreditáló levelét. Rakovszky hangulatozta, hogy a szovjetkormány az az óhaja, hogy minél bensőségesebb viszony fejlődjön ki a két ország között. Doumergue válaszában hasonló óhájának adott kifejezést. Egyébként ma Csicserin is Párisba érkezik, hogy találkozzék Brianddal.

— Eckhardt Tibor provokáltatta Petrichevich-Horvát Emilt. Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a nemzetgyűlés szerdai ülésén Eckhardt Tibor különböző panamákkal vádolta meg Petrichevich-Horvát Emil államtitkárt. A vádakkal kapcsolatban Petrichevich aljas becsületlábónak titulálta Eckhardtot. Az ügyből kifolyólag Eckhardt ma provokáltatta Petrichevichet, aki segédeivel Rácz Vilmost és Posta Sándort bizta meg. Petrichevich ügyeinek bírósági elintézéséig szabadságra megy. Az újságíróknak kijelentette Petrichevich, hogy karácsonyig valamennyi rágalmaszást

perében kitérik a tárgyalásra. Az egy dotta, hogy amíg a be nem igazolódna és várakozó álláspont — Megegyez

a parasztpárt Paul Bujor, a paraszti és a nemzeti párt és a nemzeti párttal korrel befejeződtek nek csak az lesz sokat ráiffikálja.

— A „Mizra gyűlése. A „Mizra érdeklődés mellett tekeztetés saját nemzeti eszme körteért hódít, mivel tot és az Erec igyekszik a nagy geiben propagálni. gyében folyt le, a volt. December Altmann Sámuel nagybizottsági tag Marosvásárhelyen rencia jelentős m elért Mizrachi ere Keren-Kajjemet-tásának programj N. Sz. társelnöke és eddigi munká gadtatást javasol, szellemi nagyság helyiscsoportok m golyóit. Wessers világitja a folya tós munkáját. Sz sát, hogy a közp a tagok egyénileg hanem mindenki ben az eszme ter és nagyobb anyá mint intézményei nár a chalu moz Goldstein Moise mélyítési akciójá zolja a chalu né krét javaslatot te tok legyárgyalás a késő esti órák

— Eljegyz (Gyergyószentmá holló) jegyesek.

— Egy pr csekkszalást Ravasz módon a prágai Angol lisztöng levélben ezer font sterli koronát kifizeté banknak. A hé nappal ezelőtt elfogadták és e A mult hét vé lepetésére a cé letébe helyezte a pánzt bocás a céget, hogy a furfangos cs követett el se alkalmaszva, m csekkel hamis font sterlinget. csalo ismeretle relmes pár Dr tatta valósintása érdekében

— A kolo ünnepe. Este nyolc órá termében tart iránt. A nívó rancia az est szai: a Prolog Hannerosz H kelieblech, C Mőát Semen Ahámj c. é. Fuhrmann c. nyelvű egyfel lattató magán Bufférel a re tel a Keren fordította.

„La Carneval“ -- Goldstein & Co
Oradea-Mare, Bulv. Reg. Ferd. 7.

Kézimunkaanyagok

kelimfüggönyök,északi gyapju gyári áron. — Kérjen mintaküldeményt.

KÖZGAZDASÁG

A kényszeregyezés eltörlése óta szaporodnak a magánegyezkedések

A bajba jutott cégek újabb kölcsönökkel igyekeznek a csőd elől menekülni. Elszaporodtak a zugegyeztetők

(Cluj-Kolozsvár, december 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta Erdély és Bánát területén eltörlték a kényszeregyezési eljárásokat, rendkívül nagy mértékben szaporodtak el az ugynevezett zugegyeztetők, akik a bajba jutott cégeket nem egy ízben súlyosan meg is károsítják. A kényszeregyezések eltörlése óta ritkábban hallunk ugyan fizetésképtelenségekről, de ennek oka csupán az, hogy a válággal küzdő cégek a legnagyobb titokban próbálnak hitelezőkkel egyezkedni, másrészt pedig, hogy a válságos helyzetben lévő cégek újabb és újabb kölcsönöket vesznek fel kötelezettségeik teljesítésére és a legnagyobb áldozatok árán igyekeznek a csőd elől menekülni.

Tudjuk jól, hogy az utóbbi időben nem hogy javult volna az általános pénzügyi és gazdasági helyzet, hanem ellenkezőleg, a válság egyre jobban elmélyült. Természetesen ilyen körülmények között nagyszerű talajra tettek szert a zugegyeztetők, akik mindenféle jelszavakkal és ígéretekkel befurakodnak a kereskedők bizalmába és azon a címen, hogy összekötéseikkel és személyes közbenjárásukkal magánúton egyezséget fognak létrehozni, előlegeket vesznek fel, anélkül, hogy eljárásuknak valami komoly eredménye is volna.

A bajba jutott cégek magánúton való egyezkedésére, valamint a hitelezői érdekek határozottabb védelmére, a kényszeregyezések megszüntetése óta a kolozsvári székhellyel működő Romániai Hitelező Védőegylet fejt ki eredmé-

nyesnek mondható működését. A védőegylet nemrégiben teljesen újraszervezte információs osztályát és működését Erdély és Bánáton kívül a Regátra és Bukovinára is kiterjesztette. Mint értesülünk, nemesak romániai cégek, hanem külföldi hitelezők is egyre sűrűbben keresik fel információt a védőegyletet. Legutóbb a Handelsverein der Bukoviner Kaufleute fordult azzal a kéréssel a kolozsvári hitelezői védőegylet felé, legyen segítségére egy ottani hasonló szerv felállításában.

A Védőegylet egyik vezetőjénél érdeklődtünk aziránt, hogy a kényszeregyezések eltörlése óta milyen arányban emelkedtek a magán egyezkedések és hogy ezek az egyezkedések milyen eredménnyel zárultak.

Kérdésünkre az egylet egyik vezetője azt a felvilágosítást adta, hogy a kényszeregyezések eltörlése óta sokszorosan megszorodott a magánúton való egyezkedések száma, amelyek a legtöbb esetben vagy egyezséggel, vagy pedig hosszabb moratóriummal végződtek. A hitelezők, így elsősorban a külföldiek szívesebben elgészenek meg egy megfelelő ki egyezési kvótával, különösen akkor, ha az egyezséget nem rosszhiszeműség, hanem az általános gazdasági krízis tette szükségessé — mint hogy követelések erejéig csődeljárást kérjenek, ami semmiesetre sem javít a fizetésképtelen cég vagyoni helyzetén, — sőt ellenkezőleg, a hosszú és költséges eljárással a maga és többi hitelező esélyeit csökkentené.

Felemondották az ideiglenesen kötött román-amerikai egyezményt? Bukarestből jelentik: Az egyik fővárosi lap azt a hírt közli, hogy Románia felmondta az amerikai kormánnyal Titulescu által létrehozott egyezményt, melyet az adósságokra vonatkozólag kötöttek. Az egyezmény állítólag sérti Románia érdekeit.

Az állam képviselője is csődöt kért a nagyváradi Löblé szeszgyár ellen. Nagyváradról jelentik: Mint ismeretes a Temesvári Műmalom Rt. váratlanul csődöt kért a Löblé szeszgyár ellen. Most azután dr. Rossin György, nagyváradi kincstári ügyvéd nyolcmillió szeszadohitelezési követelés miatt szintén csődöt kért a szeszgyár ellen. Valószínű hogy ezek után a bíróság el is fogja rendelni a Löblé szeszgyár ellen a csődöt. A csődeljárás súlyosan érinti az egész nagyváradi kereskedelmi életet, mert a Löblé szeszgyárnak több, mint húszmillió lej tartozása van csak a nagyváradi piacon, amelynek rendezése így súlyos nehézségekbe fog ütközni.

Magyar-cseh megegyezés a régi magyar biztosítások ügyében. Budapestről jelentik: A csehszlovák biztosítók és a magyar biztosító társaságok között megegyezés jött létre, mely szerint a régi koronáról szóló biztosításokat nem magyar, hanem 1:1 arányban csehszlovák koronában fizetik ki, ami 2000 szerez többletet jelent a biztosítottak javára.

Az új pénzügyminiszter Lengyelország gazdasági romlásáról. Bukarestből jelentik: Varsói jelentés szerint az új pénzügyminiszter ma tartotta programbeszédét, melyben erősen kikelt elődje ellen, mert az ő hibás politikájának tartja azt a kritikus gazdasági helyzetet, melyben jelenleg Lengyelország van.

Tizennégyezer vasmunkást bocsát el a Krupp-gyár. Essenből jelentik: A Krupp-gyár szombaton 3000 munkásának felmondott. A felmondások a jövő héten folytatódnak. A gyár összesen 14000 munkást bocsát el, különösen az automobil üzemből beállított munkahiány miatt.

Aranybányát találtak Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A prágai állami bányászati felügyelőség néhány hét óta ásványászati munkásokat végeztetett a Zolyomgyei Hermanec környékén, ahol rezet kerestek. Fel-tárás közben körre bukkantak, amelyben szem-mel is látható volt az arany. Szakértői véle-mény szerint a bánya kiaknázási lehetőségei sokatigérők.

A csehszlovák fakeskedelem s az északeurópai fakartell. Prágából jelentik: A csehszlovák fakeskedelmet az utóbbi időben igen súlyosan érintette a svéd és a finn fakartell mind fokozottabb tevékenysége, aminek eredménye az volt, hogy a Csehszlovákiából Németországba való kivitel a felére csökkent. Most kísérlet történt arra, hogy a csehszlovák fatermelés is bekapcsolódjék az északeurópai fakoncernbe és ilyen módon részt vehessen az amerikai és angol hitelezők által segített svéd és finn faérdekeltségek üzleteiben.

Megalakult a kamarák országos szövetsége. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségét ma alakították meg Bukarestben. Az alakuló ülésen résztvettek az összes romániai kamarák elnökei. Az ülésen Tancred Constantinescu kereskedelem és iparügyi miniszter elnököt, akinek megnyitja után megalakították a választmányt, amely a következő vezetőséget választotta: Elnök: Chereches Stefan (Bukarest), al-elnökök: Saau Juon és Valcu. A választmány

tagjai: Chereches (Bukarest), Juon Saau (Braila), Josif Vasilcovici (Csernovitz), Gherman Puntea (Kisenev), Dumitriu Gaicu (Craiova), Stefan Boros (Constanza), Deleanu mérnök (Galatz), Joan Oprea (Temesvár) és Joan Steftu (Iasi). Az alakuló-ülé-sen minden kamara 4 kiküldöttel képviseltette magát.

Tőzsdei forgalomba kerültek a cseh-szlovák jegybank-részvények. Mint Prágából jelentik, az ottani értéktőzsdén tegnap első ízben voltak forgalomban a csehszlovák jegybankrészvények 3420 csehszlovák korona mellett.

TŐZSDE

December 11-én

A lej: Zürichben 239.00, Párisban 12.15, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. A piac lanyha. A lej a külföldi piacokon megszilárdult. A devizák árai estek. Az árfolyamok a következők:

Bécs 30.50—30.60, Prága 640.644, Budapest 823—827, Páris 8.10—8.20, Zürich 41.70—42.80, Newyork 215.00—216.00, London 1045—1048, Milánó 8.75—8.80.

Zürich. Zárlat: Berlin 125.50, Amszterdam 208.45, Newyork 513.75, London 2516.00, Páris 1957.50, Milánó 2088, Prága 1537.50, Budapest 72.70, Belgrád 917.50, Bukarest 239.00, Varsó 61.00, Bécs 73.12.

Bukarest. Devizák: Páris 8.25, Berlin 51.70, London 1054, Newyork 216.50, Milánó 8.75, Zürich 41.90, Bécs 30.70, Prága 8.42, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 805, német márká 51.00, leva 1.55, török lira 118, font sterling 1045, francia frank 8.75, svájci frank 41.00, olasz lira 8.85, drachma 2.85, dinár 890, dollár 216.00, lengyel forint 28.00, osztrák schilling 30.50, magyar korona 30.00, cseh korona 6.40, belga frank 9.70, holland forint —

Zsák
Ponyva

Mindennemű célokra
legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsé
Timisoara

Piata Traian No 10

Zongorák

gyári lerakata, gyári ár-an részlete is. Stern-berg, — O adea-Mara Bulev. Regele Ferdinand

Ma márveszi kitértő fa-, vas- vagy réz-butort, zongorát

akár venni, de megajánlja az új! Marosvásárhelyre és környékére SZÉKELY ÉS RÉTI SZÉKELYÉSI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermék, zongorák, ferdevezetékű gépek legelőnyösebb árú szerezhető

Rendkívüli alalmi árak!

I-a színes french ing csak 260 lej
Selyem elejű ingek, legfinomabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED
kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

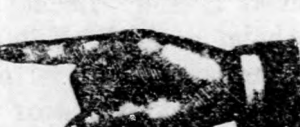
Szenved a kis baba, ha nem Höfer hintőporral hintik be

Győződjön meg, hogy aján-dékártyákat arany, ezüst és brillian-aranyan legelőnyöseb-ben nálam szere. hat be.

F. Markovits, Cluj
Wesselényi M.-u. No 20.

Arany ezüst és brilli-áns tárgyakban a legkényesebb igényeket is ki-élegítő nagy választék.

Breuer Uri divat és kalapkülönlegességek üzlete, férfi és női keztyük nagy választékban. Cluj, Piata Unirei 8.

SZINTEL

Hevesi Piros estje. A kiváló nek teljében mu kolozsvári közön-tük, tegnapi estje kell állapitanunk és finomságban u előlódott. Kitzit "Etudes symboni pretálásokor, mel-költői hozzáhason Nagyon szépen Fantaise" ját is. litásokat igénylő csodálatos finom meg. Sikere nagy

OP
Prog
Vasárnap; Madam

MA
Magyar

Szombat d. u. 4-k
olcsó helyár
Krisztof Gyö
Szombat este 8 k
nyit, László

Rendez hely
Vasárnap d. u. f
repsz, Leng
sével. Mész

Vasárnap d. u. 6
litott helyár
Vasárnap este há
rett. K-rác
Berletzfűnet

Hétfé: Orlov (14
Lilivel, Lá
ák. Berlet

SZINELAZ - MŰVESZET

Hevesi Piroska Schubert-Schumann-estje. A kiváló zongoraművész művészetének teljében mutatkozott be tegnap este a kolozsvári közönségnek. Bár nemrég hallottuk, tegnapi estjével kapcsolatban mégis meg kell állapítanunk róla, hogy játéka mélységben és finomságban újra sokat nyert és differenciálódott. Kitért az különösen Schumann "Études symphoniques" című művének interpretálásakor, melyet a művész az átérés és költői hozzá hasonulás maximumával adott elő. Nagyon szépen játszotta Schubert "Sonata Fantaise" ját is. A legmagasabb művészi kvalitásokat igénylő "Carneval"-t (Schumann) csodálatos finomsággal és átéréssel játszotta meg. Sikere nagy és őszinte volt.

OPERA ROMÁNÁ.

Programul săptămănal.

Vasárnap; Madame Butterfly.

MAGYAR SZINHÁZ

Magyar Színház heti műsora

Szombat d. u. 4-kor: Bánk bán (Ifjúsági előadás olcsó helyárral. Bevezető előadást tart dr. Kristóf György. Sorozat 145)

Szombat este 8-kor: Orlov (Lengyel Irén, Neményi, László, Iház, Désivel. Bérletszűnetben. Rendes helyárral. Sorozat 146)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Tót leány (Népszínmű-repriz, Lengyel Irén és Szenyörgyi felléréssel. Mészkelt helyárral. Sorozat 147.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Lili (Neményivel. Leszállított helyárral. Sorozat 148)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Fraskita (Operett, Kőröscsányi Iván, Lászlóval, Iházszal. Bérletszűnet. Sorozat 149)

Hétő: Orlov (14 edszer. Pintár Bóskóval, Neményi Lili, László, Iház, Désivel. Rendes helyárral. Bérletszűnetben. Sorozat 150)

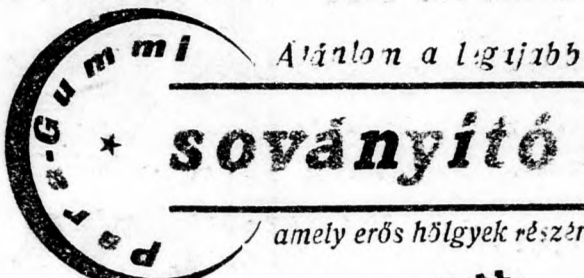
Változó angol szőre:különlegességek raktáron minden angol és francia úri szabóság, Cluj, Calea Victoriei 2 sz. (volt Eisenstädter-szűcsüzlet)

A. KLEPNER

Hölgyek figyelmébe!

Állandóan raktáron tartok saját készítményű **hasfűzőket**, amelyek már **250 lejtől** kaphatók.

soványító hasfűzőket

amely erős hölgyek részére valósgos soványító szert jelent.

Melltartók 85 lejtől fellebb.

Kézimunka osztá yomban mindenféle **keilm** és **gobelin** munkák kaphatók.

E. Rosenzweig, Str. Reg. Maria 6.

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor

cérna és fonalárúk importja

a G. B. C. védjeggyű olasz cérna romániai kizárólagos egyedárusítása

Sürgöncim: Drapeau **Arad, Str. Horia 1.** Telefon: 6-83.

10%-OS

karácsonyi árendemény mindennemű szőrmeáruban.

Izrael József szőrmeárúházában
Cluj, Calea Victoriei No 2.

Eir. Ud. Szállító

Művészi kivitelű arany, ezüst és briliáns ékszerek.

Leghibesebb gyártmányu kar- és zsebórák. Ezüst ev őszk őzök és dísz tárgyak dúsz választékban.

Fenyő & Braunfeld

Cluj, Piata Unirii 15 sz. világvárosi üzletben kaphatók. — Szolid szabott árak. Telefon Interurban 6-43 sz.

Siessen a

Magasin

Elyseeé-

be, Cluj, Cal. Regele Ferdinand No 22. (volt Wesselényi Miklós-utca)

Ahol üzletá:szervezés miatt az

összes rövid és kötött árúkat női, férfi és gyerek harinyák, keztűt, himzés, cipkák, kalapbásonyt, kalaphelleket és az összes raktáron levő árut, amíg a készlet tart

rendkívül olcsó áron árusítjuk

Papirkereskedők figyelmébe!

Crepp papirt, német gyártmány, GLO-RIA jegyűt, egyes színekben 8 lejért ajánlok az raktárom Postai szállításnál utánvét ellenében. — Iónás Károly, papirkereskedő Dej.

Gajzágó Márton

Cluj, Str. Regina Maria No 24.

késes, műköszörús, műszerész, nickelőző telep.

חלפים וינג איממער אים לאנער

Chanukahkor **15 lejtől** kezdve

Bognár és Szántó-féle

késes uradalmi fejborokat mert a kirótt százalék

a Keren Kajemeté.

Raktáron levő **valodi angol** szövetekből **legeleg ánsabb ruhákat** jótányos és elő yus feltételek mellett késíték.
Herkovits Jenő uri szabó
 CLUJ, v. Bolyai- és Szentegyház-u. sarok

APRÓHIRDETÉSEK
 Az apróhirdetés egy sorban, vasnapi naponta 3 lej. Ha több sorban, az első soroké 30% kedvezmény. Az apróhirdetés díja előre fizetendő.

Wesselyni u. 10 sz alatti **עטרות** etteremben olcsón kapható izetes oszt kih. rózsra is. Havi stonoma megrendelés szerint készül.

Műhízműhely. Elvállalok zsidótemplomok thóra írók, asztalté írók, estélyi ruhák, p. ravánoknak, divanpárnák és mindenemű kézimunkákrak a anyya, ezüsttel vagy e nye mol való műhímz sét a legregibb, eredeti francia hímzésel és modern hímzés módszerrel is. — Nagy Matild, Strada Tunnarior (Z 10 ya u) 17 a.

Hölgyek Hajelmébe!
 Mindennemű modern hajmunkák, tambourin áaszték, kizárólag előrendű anyag s készítésény, L'Oreal-Hauné minden színben kapható. Megrendelést várjuk is eszközök. Vágyott haját kiesnyben is nagyban veszek. — Szassa Gyula Cluj, Str. Memorandului 10

Ezüstöt!
 a legmagasabb nani áron vásárol a Tacumul ezüstárú és cves. kőgyár, Cluj, Str. Jozga 11-a.

jó (saládból való zsidó) lány, háztartásban, kézimunkában és varrásban jártas, szonali bel pes e gyermekek mellé ajánlok. Szíves megkereséseket „Komoly leány” jelígen a kiadó továbbít.

Fertikalapokat fest, tisztít, formál, és vasal!
Fehér István, Cluj
 Str. Memorandului 21. Redout épület

Két fiatalu ifény szorabozás céljából levelezne intelligens fiukkal. Leveleket „Barua és Szóka” jelígre a kiadóhivatalba. 341

Magánjáró öntvényeket nyer en és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 1819

Tűzifa- és faszén-
 kereskedők és fakereskedők figyelmébe!
Magyarországi megüzthető régi cég, melynek kiterjedt öszszekötötésé i vannak az ország minden részében, elvállal tűzifa és faszén képviselést, esetleg inkasszót is. **Katz Jenő tűzifakereskedő, Vác, Káptalan-u. 12.**

Keresek azonnali belépésre főzni tudó, vallásos zsidó leányt. Cim a kiadóban. 839

Fa toll ronszológép, 110 cm széles, tűzkepés, olcsón eladó. Cim 4-79 telefon. 347

MARTIN PAL Jun.
 Cluj, Piata Mihail Viteazul 25.
 כשר ועלכווארען פאבריק
 ערציינט אללערלייא ועלכווארען
 פאבריקעס ווערען פרידען פער נאכנאמעס
 פרידען פאר אונד אונד אונד פאר אונד אונד

Aranyér
 „Cnusol” Goedecke
 aranyér ellen löbb mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszeru alkalmazás, bizos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyuladt, sebes és vérző helyeket. — Tartalmas alkalmrészekből mentes. Reggel és este egy kupocská lesz a végbélbe bevezelve. Minden patikában és drogeriában kapható. — **RAKTÁR F.H. MEES** BUKÁREST CALEA GRIVITEL 61

Szenzációsan leszállított árak a Kalap-Király-nál
 Piata Unirii 24.
 Habig kalapok Lei 500-tól
 Gyukits „ Lei 600-tól
 Ita „ Lei 400-tól
 Selyemsál Lei 150
 Valamint az összes áruk hasonlóan mélyen leszállított árakon. — Férfi és női bőrkecstyük óriási választékban. — Nagy fehérnemű vásár.

No 120—1925.
Hirdetmény
 A targu-muresi aut. orth. izr. hitközség ezennel nyilvános pályázatot hirdet rituális fürdőjének (mlkvo) 1926. év január 1-től kezdődőleg 1, esetleg 3 évi bérbeadására.
 Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy bérleti ajánlataikat, zárt borítékban, legkésőbb folyó év december hó 20. d. e. 10 óráig 10.000 lei bantpénz letétbe helyezése mellett a hitközségi irodában benyújtani sziveskedjenek, hol a bérletre vonatkozó részletes feltételek is megtudhatók.
 A hitközség fentartja magának azon jogot, hogy tekintet nélkül a felajánlott bérösszegre, a bérletet pályázók közül bárkinek szabadon kiadhassa.
 Targu-Mures, 1925. dec. 2-án.
 Friedmann Ferenc hitk. jegyző Neumann Mór hitk. elnök

PARFUMS · POU DRES · LOTIONS
L-T-PIVER
 AZURÉA POMPÉIA
 FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT

Haszorijunk kizárólag
PLANTOL
 legjobb nőv. éngyszirt, mert ez lazta, egészséges és kiadó!
 Főtisztelő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készüli, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.
 Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
 Str. Julia Masiu 8. Telefon 1-18.

KASOL „MIRJAM”
 kés nélküli betörtváló por Ga antált prima minőségű, ujo nan preparálva. Az arcot egyáltalán nem csipi, sőt tükörsivává teszi Olcso és kiadó. Kaphat bármely nagy mennyiségben **SPITZ SAMUEL** festékheresi edől Cerei-Ma e. **Kérjen ajánlatot.**

No 119—1925.
Hirdetmény
 Hitközségünk a taromi vágatás.l kapcsolatos tolltosztási jogosultság bérletére ezennel nyilvános pályázatot hirdet.
 Berlő kizárólagossági jogot nyer a vágatásoknál szokásos rituális tisztosítások kötésére is.
 A tollfosztásra és elraktározására megfelelő helyiségek bocsáttnak berlő rendelkezésére.
 Pályázni szándékozók felhívtnak, hogy bérleti ajánlataikat zárt borítékban legkésőbb f. é. dec. hó 20-án d. e. 10 óráig 10 000 lei bantpénz letétbe helyezése mellett a hitközségi irodában benyújtani sziveskedjenek, hol a bérletre vonatkozó összes feltételek is megtudhatók.
 A hitközség fentartja magának azon jogot, hogy a bérletet, tekintet nélkül a felajánlott bérösszegre, bárkinek szabadon kiadhassa.
 Targu-Mures, 1925. dec. hó 2 án.
 Friedmann Ferenc hitk. jegyző Neumann Mór hitk. elnök

Róth
 cipésznél Szép-u. 2. szám alatt készülnek a legújabb divatu
cipő-különlegességek.

Eclesia Ortodoxă Izraelită Autonomă Targu-Mures (Romania)
 Ez a rendszert tárgyalási módszer magába és alkalom a legkülönbözőbb megirtuk, a helyzevényjavaslatot Ar gében terjesztette során eszközölt csak a javaslat r tani. Minthogy a szakaszoknál kü tették s aminiszt nyekbe ment bel a miniszter mely elé terjeszteni, végét. De ez még az is, hogy a min módosításokat, egy terjeszteni, min hiteles, a miniszte E pillanatban tie akaratától függ, formában kerül a

Szerkesztőség hivatal és
 Hely: Cluj, Str. Memorandului 21.
 Telefon: Szeged és kiadóhivatal
 Hely: Sz. —

1925. december 12.
Milyen
 A kormány

(Bukarest, dec. 12.)
 ségi, de az egész ro szokatlan mértékben tárgyalás alatt levő javaslat. Ez a nagy gen levő tárgyak s e törvényjavaslaton kisebbségi probléma korásaiban. Románia Comnen urnak szer beszédesebben bizony jelentőségében messz hozás bármely más népszövetségi körök Romániába és anny az intelem ne msramány és a kisebbség sok első részénél sz

Rendszer
 Ami ezeket a meg kell állapítanun ménybe eddig beke képet tártak fel, an hogy maguk a tár megállapított rend ségek nem léptek szemben és nem te kat a közoktatásüg házak külön folytat a Magyar Párt is be. A zsidóság sem követelések tekintet eltérések, mint a n be a németek jele fogják a legtöbbet
 Ez a rendszert tárgyalási módszer magába és alkalom a legkülönbözőbb megirtuk, a helyzevényjavaslatot Ar gében terjesztette során eszközölt csak a javaslat r tani. Minthogy a szakaszoknál kü tették s aminiszt nyekbe ment bel a miniszter mely elé terjeszteni, végét. De ez még az is, hogy a min módosításokat, egy terjeszteni, min hiteles, a miniszte E pillanatban tie akaratától függ, formában kerül a